

EL BE NEGRE

SETMANARI SATÍRIC.

Es la primera vegada que "El Imparcial" no s'ha venut perquè li ho hagin privat

Any II - Núm. 48

Barcelona, 17 de maig de 1932

Preu: 20 cèntims

Todos los españoles estamos en deuda con el señor Sánchez Román; en "El Imparcial" se recogen donativos para pagarla.

De "El Imparcial" i EL BE NEGRE

L'Estatut ha rebut un cop, és a dir, dos cops mortals

Com ha fet remarcar molt bé la premsa de Madrid, els discursos que els senyors Sánchez Roman i Ortega Gasset han pronunciat al Parlament, han constituït una veritable catàstrofe per a la vida de l'Estatut i per a les orelles dels que han hagut d'escoltar-los.

El que passa és que, com sempre, la premsa ha publicat aquestes notables peces oratòries de qualsevol manera, sense posar-hi aquell amor i serenitat que són les característiques d'EL BE NEGRE. I hem d'ésser nosaltres, altra vegada, els encarregats de fer brillar la veritat i de publicar els discursos autèntics d'aquests oradors.

El senyor Sánchez Roman va dir:

Señores diputados: El cotejo literal del sentido paccional de la naturaleza contractual del documento estatutario y de la misma estructura Estatal, no moviéndonos del terreno constitucional, nos muestra la contradicción legal i formal que se observa entre las pretensiones de Cataluña y la moderna concepción integral del Estado superfuncional.

En una ocasió, a breu intervenció mia, suscite la réplica del presidente de la Comisión parlamentaria de la Constitución, cotejando el título primero, artículo tercero con el título tercero, artículo primero; i, enlazando con ello, las disposiciones que regulan el tránsito de peatones en función con la difusión de la circulación.

Pues bien; aquella insinuación metódica, con puntos y ribetes de administrativa, no tuvo, ni tener puede, su adecuada respuesta; porque, seamos lógicos, las solas excepciones por mi conocidas, se refieren al país autónomo de Croacia y al territorio de Memel.

La voluntad del Estado (con E. mayúscula) es indeclinable, una declinación, aunque fuere la primera, que es la más difícil, supondría un menoscabo de su soberanía, y eso, nunca.

Pero, a fuer de conciliador, creo que debe concederse a Cataluña todo con todas las modificaciones que den como resultado la anulación jurídica de su orden administrativo y cancelación administrativa de todo lo jurídico. El Estado Español no puede estar ausente del organismo autónomo. Mucha es su autoridad, o sea, expresado en mi alto camelo jurídico, el Estatuto, funcionalmente y paccionalmente, es, usando la terminología de Savigny, una birria. Suerte que España posea en estos momentos hombres de mi calibre. Mi pesadez plúmbea, señores diputados, no me impide gritar: Viva la indivisibilidad del suelo patrio!

L'oració del senyor Ortega i Gasset ja és més difícil de reproduir, autènticament, perquè ni la taquígrafia s'hi veu amb cor amb aquest gran home. EL BE NEGRE ha hagut de sol·licitar els serveis d'una ciència nova, la llunigrafia, per a poder reproduir amb els ells i uts del cè-

lebre discurs, que no és altre que el següent:

Señoras y señores diputados: tengo el gusto de presentar a mi auditorio, con la hinchazón anecdótica de las montañas-chascarrillos del paisaje—la calderilla de mis reflexiones, pobres, pero honradas. Y si os acabo la vuestra, se me alegrarán las pajarillas, pensando como la verbosa redundancia, maquilla con el lápiz rojo de la locuacidad, las pequeñeces de una gran cuestión.

Ahondémonos. Remontémonos. Hasta ahora nadie ha tocado la cuestión. La pelota del problema estaba en el tejado de la metafísica. Solamente yo, grave gato de maullidos filosóficos, explayo mis deos por aquellos alteros transcendentales. Yo, yo sólo podía dar pie con bola. Pero no aguardéis ninguna solución. He venido en calidad de profesor. Sois vosotros, mis educandos, quien me presentaréis vuestras libretas más o menos emborronadas; yo daré las notas y pondré las faltas. Quien tenga cero, escribirá cien veces la palabra Estatuto.

Sin eufemismos, España castellana y Cataluña tienen que conllevarse; conllevarándose se irán conllevando; y yéndose conllevando, se irán andando por el camino real de los siglos con la voluntad radical de convivir en soberanía y de padecer en especie.

Desde hace muchos años yo tengo la solución. Es una solución al uno por mil de sublimado literario. Para resolver el enorme problema, coadyuvando

todos a su conjunta solución, hay que articular y vertebrar hasta los más ínfimos géneros y especies de invertebrados, y hay que acudir rápidamente en auxilio de los moluscos y crustáceos.

Pero ante todo hay que hablar; hablando la gente se entiende; hablemos, pues; como más hablemos, más nos entenderemos, y esto, no lo digo por mí, y más dulce será la conllevancia.

Després d'aquests dos discursos, el pobre Estatut feia una cara, que semblava que hagués passat tres nits en blanc.

Senyor governador: NOSALTRES TAMBE DIEM

Quin mal ha fet "El Imparcial" perquè sigui prohibida la seva venda per les Rambles? La guia nocturna "La Luna, sola para hombres", no troba cap inconvenient per exhibir-se i vendre's. Hi ha botigues que duen el rotol suggestiu de "Gomas higiénicas", i estan obertes de bat a bat. Hi ha quioscos que tenen l'impudor d'adornar-se amb frases brutes com aquesta "Water-Closets a 10 y 20 cèntims". Què ha fet "El Imparcial"? Quina diferència hi ha d'all amb "La Luna", "La Inglesa" o una barqueta de necessitats?

ELS SILENCIS D'EN LERROUX

En sosté un de brillant i eloqüentíssim amb l'enviat especial d'"EL BE"

En demanar-li la seva valuosa opinió sobre les possibilitats de l'Estatut de Catalunya (que és el de tots vostès i dels redactors d'"El Imparcial"), el senyor Lerroux ens prega silenci amb aquell gest tan seu i popular, del dit a frec de llavis. I comença explicant-se amb aquest càlid i documentat silenci:

—Apa, bojo, que vostè en sap un niu!—l'interrompen nosaltres, tot estirant-li un pèl del bigoti faceciósament.

Don Lacandó ens mira amb una punta de mal dissimulat rubor, pren dues pastilles per a refrescar-se la gola, i prossegueix amb un nou silenci, tot ell florit de suggestius conceptes.

—Am, escolto, Don Lacandó, això de callar i tota la resta és música celestial!—assentim amb l'espontaneïtat que tant ens fa lluir (sense vallesca).

Però en Lerroux, sense gairebé donar-nos temps a reaccionar, ens ametralla amb aquest pinyol amb sordina—meravella de silencis condensats—que transcrivim no sense poder evitar l'emoció que en aquells instants es posseeix de la nostra ploma:

Tot felicitant-lo i a títol de colofó, li preguem que ens digui quelcom referent al recent assassinat del malaguanyat President de la República francesa, Paul Doumer. Intúit i vana temptativa! Don Lacandó Lerroux només ens prega amb una unió tota amara de solemnitat:

—Dediquem-li l'homenatge de tres minuts de silenci!... Mentre anava transcorrent apaciblement l'homenatge ens fèrem escàpols.

La vida del reporter—com la de les llevadores i els repartidors de novelles per entregues—és ingrata. (Madrid.—Segona primavera republicana.)

VICTIMES DE L'ESTATUT

El fakir Baroja sofreix martiri per Espanya

Amablement invitats per l'eminent pintor d'articles senyor Ricardo Baroja, assistirem ahir a una festa que contra l'Estatut donava el conegut artista a la residència de Leganés. Ja a la porta hi trobarem un rotol que deia "Hablamos contra el Estatuto" i els rumors que se sentien per tots els àmbits de la mansió, indicaven que invitats i residents no parlaven d'altra cosa ni contra altra cosa.

Quan arribarem a la sala on tenia lloc la festa, el Sr. Baroja feia ja estona que parlava:

—...de descortesía. Dos exposiciones, dos, en la Sala Pa-

res y no tener ni la consideración de adquirirme un solo cuadro, ni un solo magnífico cuadro como todos los míos, una verdadera obra de arte, de un artista consagrado! Y al lado, al mismo lado un mesquero debutante, un pintorzuelo de Olot, vendió. Qué vendió? Se cansó de vender! Pero yo era consagrado y el era reconsecrado, y en Cataluña ser reconsecrado tiene mucho más valor que ser consagrado, por artista que sea el consagrado, si el reconsecrado es catalanista.

»Por esto yo os digo: Guerra al Estatuto! Guerra sin cuartel! Por esto siento ansias de martirio. Por esto, cuando

oigo el crepitar de los Imparciales ardiendo en las Ramblas de Barcelona, siento ansias de arder yo también en la hoguera y exhalar uno de los últimos suspiros por mi España, porque mi España no está en manos del imperialismo extranjero.

»Es por esto, que para apaciguar mis ansias de martirio he invitado a tanto español castizo a presenciar mis ejercicios de entrenamiento para cuando venga el caso.

Tot seguit es va treure l'americana i el jersei i quedà en samarreta. Agafà una agulla i s'atravesà tot cridant:

(Segueix a la pàg. 2, columna 1)

— Escolta, ros...

El martiri del governador de Burgos

Burgos, 15. — El governador, senyor Braulio Solsona, ha estat sorprès aquest matí, a les seves habitacions particulars, taralhejant clandestinament la popular sardana *El saltiró de la Cardina*.

En ésser conegut el fet per la població, ha produït la indignació que és de suposar. Les forces vives s'han reunit i han acordat demanar al senyor Casares Quiroga la dimissió d'aquest governador tan descaradament estatutari.

El senyor Braulio Solsona, per contemporanitzar, ha promès que d'aquí endavant no cantarà res més que el xotis de *Las Leandras*. Diu que si ni així els burgalesos no es donen per satisfets, està disposat a morir abraçat amb la bandera catalana.

El fakir Baroja...

(Ve de la pàg. 1)

— Por España! ¡Muera el Estatuto!
— Olé los hombres — cridàrem tots.

Aleshores agafà un número de *El Imparcial*, el va encendre, i se'l va menjar. Quan el va haver acabat cridà amb veu estantissia:

— Por España una! ¡Guerra al Estatuto!
— Qué tío! — exclamàrem entusiasmat.

Després va agafar un altre número de *El Imparcial* i se'l va llegir. Al final cridà amb veu vermella:

— Españoles! ¡Guerra al Estatuto!

L'ovació fou fantàstica. Però encara no n'hi havia prou. Agafant el senyor Baroja un gran got d'oli de ricí se l'empassà d'un glop.

— Abajo el Estatuto!
— Olé tu madre! — fou la resposta.

— ¡Y ahora, me siento morir a orillas del Cinca atravesado por la bala de un cura catalán!

I, agafant-se els pantalons amb totes dues mans va córrer com un esperitat en direcció del water-closet.

I UN BE!...

L'inseparable amic de les nostres columnes, senyor Pich i Pon, per més senyes, de comú acord amb en Mariàus Aguilà, ha emprès el viatge de Madrid per veure si pot possessiónar-se d'*El Imparcial* per un preu enraonadament.

EL BE NEGRE ha tramès, amb la discreció acostumada, 15.000 pessetes al senyor Cambó.

En Salvador Dalí confiava ésser guanyador de la «Flor Natural» de «Los Jochs Florals» de Barcelona.

A *La Nau* ja no naveguen en una mar de confusions. Ara naveguen simplement en una mar d'anuncis, que resulta força més.

En Balsano ha declarat no ésser responsable del crim de què fou objecte la rabassa (mortallí).

L'esport ha fet el salt a la ciutadania.

El cèlebre *banco azul* de les Continents, quan es parla de l'Estatutet es torna de tots els colors.

El senyor Vidal ja té trenta cèntims a la *Guardiola*.

«Palestra» segueix mostrant-se tolerant amb el governador civil de la nostra ciutat, senyor Moles.

En Pich i Pon prepara la «quinzena de l'anunciant» per a inaugurar-la dins els seus diaris.

Royo Vilanova ha declarat als periodistes que si no ens el donen ja es cuidarà ell de fer-nos-lo portar a casa.

El crim de Badalona ha deixat d'ésser el crim de Badalona per a convertir-se en un simple crim de can *Pacotilla*.

Els lleons del Congrés es tiren a l'esquena i en certs indres més al·lusius, totes les edicions d'*El Imparcial*.

L'Emiliano Iglesias s'ha traslladat a Biarritz per a prendre-hi els aires, els quals es proposa passar de *contrabandó*, purament i exclusivament a títol d'entrenament.

CASA BON TEMPS

QUINTANA, 7 BARCELONA. TELÉFON 16102

ESPECIAL PER A MENJAR OSTRES FRESQUES PEIXOS I MARISCOS

ESPECIALÍSSIMS COBERTS A 6 PTS. SALÓ PER A BANQUETS

amb el cor a la mà.

«EL BE NEGRE» TINDRA UN HIMNE

Editat per la casa *La Voz de su amo*, aquesta setmana serà posat a la venda un disc que, agafint-se fort!, contindrà, *na-da menys*, com diria *La Humanitat*, que un himne a El Be Negre.

La lletra, és un dir-els-hi a vostès, és feta per nosaltres mateixos (única manera de garantir l'imparcialitat i la grandiositat del disc) i la música i l'interpretació, original d'un popular compositor barceloní i de la seva famosa orquestra de jazz.

I ja comprendran que si diem tot això no és pas perquè sí. No sé si ens entenen... Volem dir que ja ens faran el favor de comprar-lo, aquest disc.

Els amics són per a les ocasions, oi?

Doncs, vostès mateixos...

QUE HA PASSAT AM «L'OPINIO»?

Amb gran sorpresa de tothom, *L'Opinio*, diumenge passat, deixà de publicar-se. Causa: discrepàncies dels seus obrers amb en Pich i Pon.

Però, quines eren aquestes discrepàncies?

Una investigació secreta ens ha permès penetrar la veritat.

Pich i Pon no estava conforme amb l'ortografia dels de *L'Opinio*. Sostenia que s'havia d'escriure «Upinio», amb U. P.; tot per aprofitar una U. P. que tenia del temps de la Unió Patriòtica.

Això a l'últim serà a Can Pic.

UN COP D'ESTAT A L'AJUNTAMENT

Dissabte passat els periodistes, continuant la seva revolució que començaren el 14 d'abril de l'any passat en proclamar la República, com tot-hom sap, varen donar el cop d'Estat que poc a poc els va acostant al Govern de la ciutat.

En acabar la reunió de la Junta mixta d'Urbanització i Aquarterament, Encasernament o Acasernament o Enquadernament, els representants de la premsa es precipitaren al saló de la Permanent i digueren: «Ja hi som». S'asseguraren al voltant de la taula, aixecaren acta, s'aixecà una comissió, anà a portar l'acta a l'alcalde accidental senyor Casanoves, aquest es quedà anorreat, butxaquejà desesperadament, no trobà ni un trist no i corregué al saló ocupat per donar-ne possessió als reporters. No fos que es desdissin d'un acte tan revolucionari. Un cop donada la possessió, i presa, el retrat de Ramon Muntaner, que està penjat a una de les parets, parodià a Frai Luis de León, que no està penjat a cap paret, deia al retrat de Fontanella, que està penjat a una altra paret:

— Com us deia Fontanella...

I els periodistes semblava que s'hi trobessin de tota la vida.

UNA IMMORALITAT

La pornografia que plana arreu de la ciutat, molt temem que ja hagi arribat en el seu punt culminant. Tenim la certesa que la nuvolada que de temps veiem venir, està a punt de descarregar damunt de les nostres testes el seu contingut immoral i repugnant. (Jesús, quina por!).

Es tracta, pudorosos lectors, de què en el centre carlí del Passeig de Gràcia hi han posat un rètol que diu: «Círculo Tradicionalista». Doncs bé: degut a una corba que fa la barana del balcó, els socis de la Lliga lleixen «culo tradicionalista» cada vegada que surten en el seu (el balcó, s'entén) a prendre el sol o la fresca.

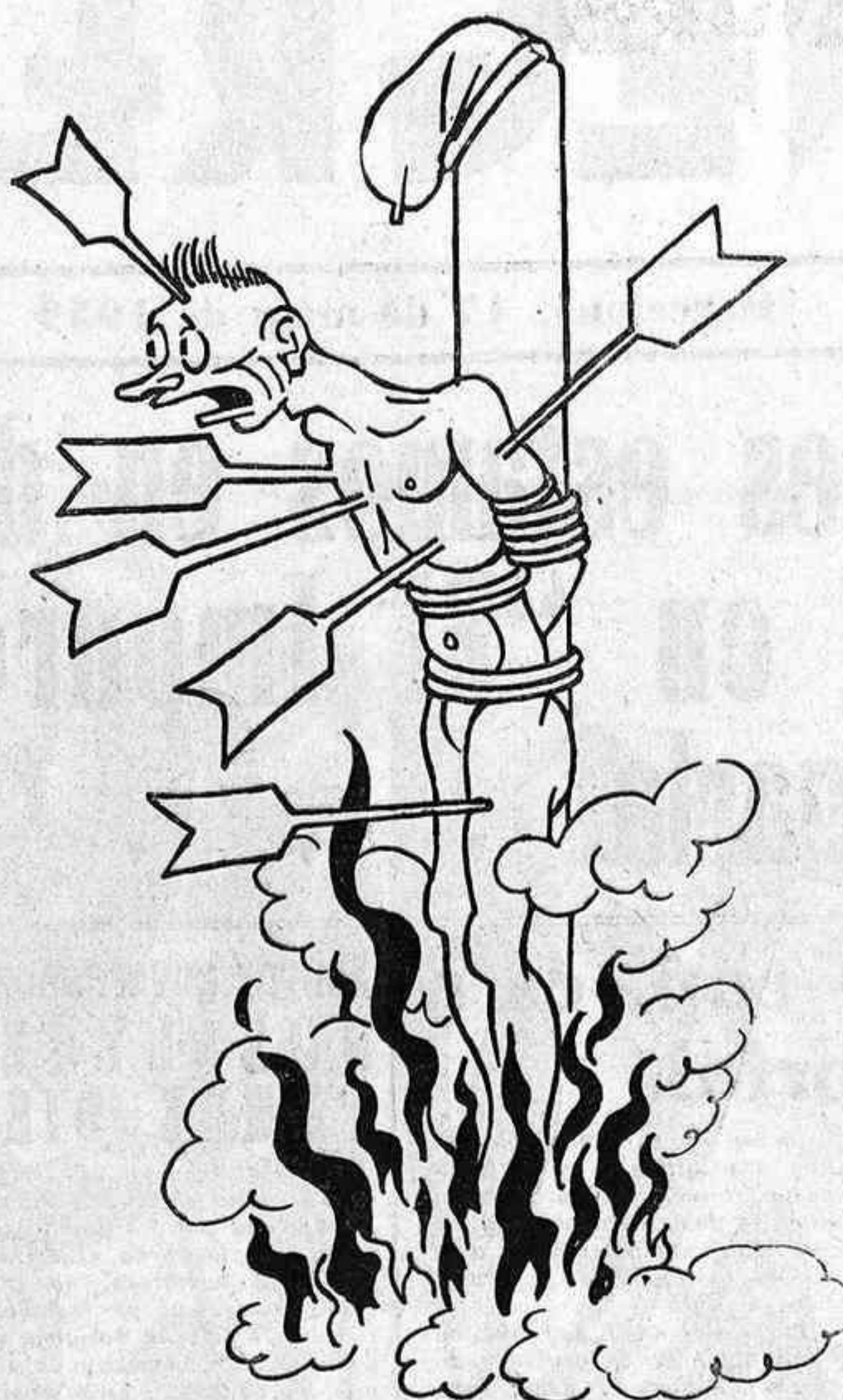
Com que són gent jove, és clar! la cara els hi cau de vergonya, i sort tenen del porter que té cura de retornar a llur propietari totes les cares que cauen al mig del Passeig de Gràcia, o si no, no satem pas com s'ho farien.

Esperem que l'Associació de Pràctics del Port predrà les mesures pròpies del cas.

GRAGEAS «FIVE» CONTRA EL MAREIG

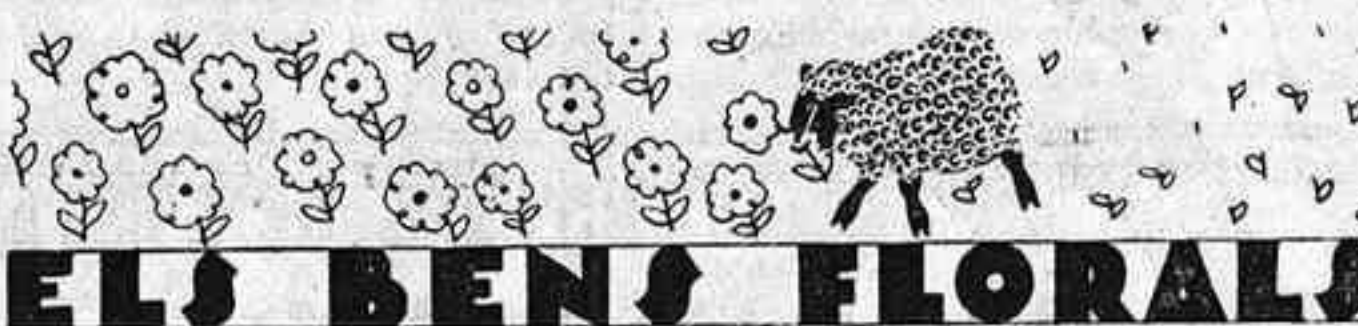
BARCO-TREN AUTO-AVIO

VENDA EN FARMACIES

L'ESTATUT

— Epl! epl! No confonguen el pacte de Sant Sebastià amb el marfiri de Sant Sebastià!

ELS BENS FLORALS

Una peça única del parnàs benegrístic

Per segona vegada «El Imparcial» ens pren treballs destinats a les columnes d'EL BE NEGRE. No s'hi val; renyirem si això continua.

No sabem com ha sortit a la darrera pàgina d'«El Be Negre» madrileny la poesia que, amb lletra de l'himne de Riego, i pagant-la per endavant, haviem comanat al brillant poeta, col·laborador del genial «producció» Sugrañes, Antonio Desgraciani.

De totes maneres la reproduïm, perquè fa tan bonic:

¡ABAJO EL ESTATUTO!

Cataluña es un trozo de España, aunque ingrata lo quiera negar; ¡No se irá, no se irá, no se irá!... y por más que se empeñen algunos...

¡Abajo ese Estatuto!

¡Son malos españoles

que quieren ver de luto

la enseña nacional!

Catalanes, ¿por qué esa locura? ¿Qué queréis, renegados, decid? ¿No es España la España de todos desde aquella jornada de abril?

Por una España grande

su sangre dió Galán,

y ahora el Estatuto

la quiere desmembrar.

Mas si insisten en sus pretensiones, les podemos mostrar con tesón que en España de sobra hay razones para hacerlos entrar en razón.

¡Abajo ese Estatuto!

¡Son malos españoles

que quieren ver de luto

la enseña tricolor!

¿Oí que no us sap greu, lectors, que hagi sortit abans a «El Imparcial»?

Hi ha coses que no perden, encara que siguin de segona mà. De tota manera, aconsellem a «El Imparcial» que no ens prengui més original destinat a nosaltres. Amics, però no tant. La «conlluvància» té els seus límits.

PLAGA DE VIATJANTS

La bella i estimulante llegenda d'aquells *americanos* que tornaven a Catalunya amb les butxaques farcides de monedes d'or sembla haver-se enderrocat d'una manera definitiva. Ara mateix l'actiu i desinteressat (ens quedem amb el segon qualificatiu) espia que tenim a Sitges ens comunica l'arribada a aquella «calecinosa» localitat de 8 «americanos-catalans» 8 procedents de l'illa de Cuba destinats i rotundament decidits a representar la casa Barba (especialitzada en la fabricació de calçats per el proletariat) al preu i condicions que hom els hi ofereixi.

Com sigui que la remesa de viatjants no sembla haver-se acabat aquí, els industrials de la blanca *Subur* diu que ja comencen a mostrar-se partidaris de l'adopció d'aquest cartellet, paròdia del que pegen els comerciants espanyols que lleixen *El Imparcial*.

«No se admiten futuros viatjantes.»

HO ENTENS, ARA?

Ha visitat Barcelona el cor occità «Le reveil de Bonnefois».

Han cantat i han desvetllat molta gent, però no pas al senyor Giralt.

— Per què? — ha preguntat tot estranyat, en Companyans.

— Perquè — li ha respost en Companyans — *le Reveil de Bonnefois* és com si diguéssim el despertador dels bonafes.

UNS LLADRES D'HUMOR

Fa pocs dies uns lladregots robaren les gallines del Quart de la Guardia Civil de Fla-sa.

Hi deixaren solament un pollastre amb un paper penjat al coll que deia:

«M'he quedat vidu a les 12 de la nit.»

EL BE NEGRE felicita els satírics lladres. Val a dir que des de que ens fem amb els del *Imparcial*, no tenim manies.

SEGUINT LA RUTA D'EN PACO MADRID

Sota el títol optimista de *En el «Teide» sale hoy nuestro compañero, El Diluvio* de diumenge diu:

«A primera hora de la tarda zarpa hoy en nuestro puerto el vapor «Teide» para Fernando Póo y territorios continentales, donde va nuestro camarada Sainz de Morales en viaje profesional... ¡¡¡enviado por El Diluvio!!! (Els admiratius són nostres).

«Deseamos al compañero una feliz travesía.»

No ens ho creiem, vaja.

«EL BE» A SANT ADRIA

Diumenge es va inaugurar a Sant Adrià un nou establiment de banys. Això no té res de particular. El més interessant va ésser l'apat amb què es va remullar l'acte, al qual ni van concórrer—apart de les autoritats locals i d'altres *gorristes*—els nostres benivolguts companys de premsa. No cal dir que—suposem—«La Nau», «El Diluvio» i «La Defensa» eren el seu element. EL BE va deixar anar un bram sostingut a l'hora dels brindis.

Demés està el dir que, de resultes d'aquesta notícia, el nostre corredor d'anuncis, surt en avió vers la busca i captura del senyor Poch, per tal de treballar-li com cal. Mai badem.

LA CASA BASCA

Passatge Madoz, 3 - Telé- 12049

ESPECIALÍSSIMS PLATS A L'ESTIL BASC

La millor cuina, típicament basca de Barcelona

Cabaret Català

Ràbia, Santa Mónica, n.º 6

Dancing Internacional

EL LLOC MES DIVERTIT DE BARCELONA

Exit sorollós de la DEMON'S JAZZ BAR AMERICA

Per un voler de Déu, el germà de l'Artemio encara és alcalde

Amb tot i la qüestió cada dia més revolucionària i de més bona fe portada a cap pel senyor Casanoves la vara segueix impertèrritament fidel als braços del doctor Aiguader. Els esforços del president de Finances per seduir-la han estat fins ara inútils i fins contraproduents i hom es pregunta amb insistència què li haurà donat aquell home o que tindrà a les mans.

Dilluns de la setmana passada, amb una bona fe que l'honora, el senyor Casanoves declarà que en vista que el senyor Aiguader era fora el reorganitzaria tota la casa, ja que li ho havia demanat tothom. Mentre parlava, el doctor Aiguader, que era fora, mostrant una ma'a fe digna de millor causa, es presentà i s'enterà de tot. A la nit, a la reunió de la majoria hi hagué cops de palma, clavats pel senyor Ma-cià, en representació, naturalment, de l'Artemio, i l'endemà tot quedava com abans.

Persones ben informades ens asseguren que el senyor Casanoves no tornarà a provar de desbancar el senyor Aiguader fins passat Sant Joan.

Mentrestant, les relacions entre els dos alcaldes accidentals seguiran més recordials que mai.

orelles esgarriades

Foll i indocumentat

La *Publicitat* del dia 11 publicava la següent notícia de Sant Feliu de Guixols:

Dimars a la tard un gos foll i indocumentat va mossegar el nen Cebrià Boga Ferrando, de set anys, habitant a la Plaça del Monestir, núm. 8.

Foll i indocumentat? ¿Serà un caní imitador de l'Utrillo jr.?

Un especialista?

El darrer número de *L'Insurgent* publica, a quatre columnes, un vibrant article, sota els següents títols: «El problema de la fam.—El règim capitalista comporta que més de 50 milions d'éssers humans no puguin alimentar-se.»

El signant de l'article té un cognom que no pot ésser més indicatiu per la matèria que tracta: es diu Ramon Magre.

Què passa a Granollers!

D'una crònica de Granollers, apareguda a *La Vanguardia*:

En el dispensari de la Cruz Roja fué auxiliado Manuel Pallarés, de diversas contusiones en las piernas, de pronóstico reservado, que le fueron producidas por unas piernas que se desprendieron de una vagoneta en las obras de la cloaca colectora general. Después de curado pasó a su domicilio.

Per alguna cosa no hem estat mai partidaris que les vagonetes tinguin cames!

A Nova York en Pullman

Retallam de *La Publicitat* de divendres, el següent anunci: A S'AGARÓ EN PULLMAN Diumenge i dilluns Pasqua. Dinar Hostal de la Gavina. Viatges Catalònia, Rbla. del Mig, 37.

AVIAT HABANA - NEW-YORK

Revista cubana ¿No s'haurà equivocat *La Publicitat*? «A S'Agaró en pullman», ¿no serà el títol de la revista cubana i el viatge de diumenge i dilluns de Pasqua, el de l'Havana-New-York?

ALCALDE PREVIENGUT...
— Que vol un seguro de vida?
— No. Un seguro de vara.

MOLT

El senyor Alfons Roure i esposa, propietaris de la companyia de teatre sonor que tant ve distingint-se en la interpretació de «La reina ha reliscat», a Sabadell, Figueres, Terrassa i Mataró, va acordar dies enrera acomiadar un dels apuntadors de la companyia perquè durant els viatges diuen que no parava de contar xistes verds a les ingènues i recatades senyores del conjunt.

En Santpere—diplomàtic com és—l'assabentar-se'n va córrer a encarregar mitja dotzena de calçotets llargs.

Sabeu aquella companyia de varietés que varen muntar l'Aladry i la Blanca Negri amb l'estimable i digne propòsit de renovar l'aire de rescolat tant característic en el music-hall provincial?

Si? Doncs d'aquella companyia ja no en queda res; és a dir, sí: en queden els deutes. El pobre Gasch, del disgust, ens creiem que se'n feia mantenidor de Los Jochs Florals de Barcelona.

Al teatre Romea preparen un programa monstre capaç d'exhaurir les localitats més inextinguibles. Es tracta de representar en una sola sessió «Els milions de l'oncle», «El milionari del Putxet» i «Tres milions busquen hereus».

Quan ho sàpiguen els del Teatre del Proletariat!...

Com diu molt bé «El Diluvio», «La Tierra de Lupe» és una sèrie de cuadros guixapuesos en les que podem saborejar, con refinado regodeo, el arte puro de una raza... etc.

El que potser ja no val ben bé la pena, és que aquests artistes mexicans hagin vingut de tan lluny. El regodeo que ens fan saborejar no compensa el viatge.

El jove Xavier Sabartés ha estrenat a l'Orfeó Gracienc una obra titulada «Humanitat», la qual, segons ens conten, constitueix una terrible diatriba contra la guerra.

La novetat del tema ens ha seduit.

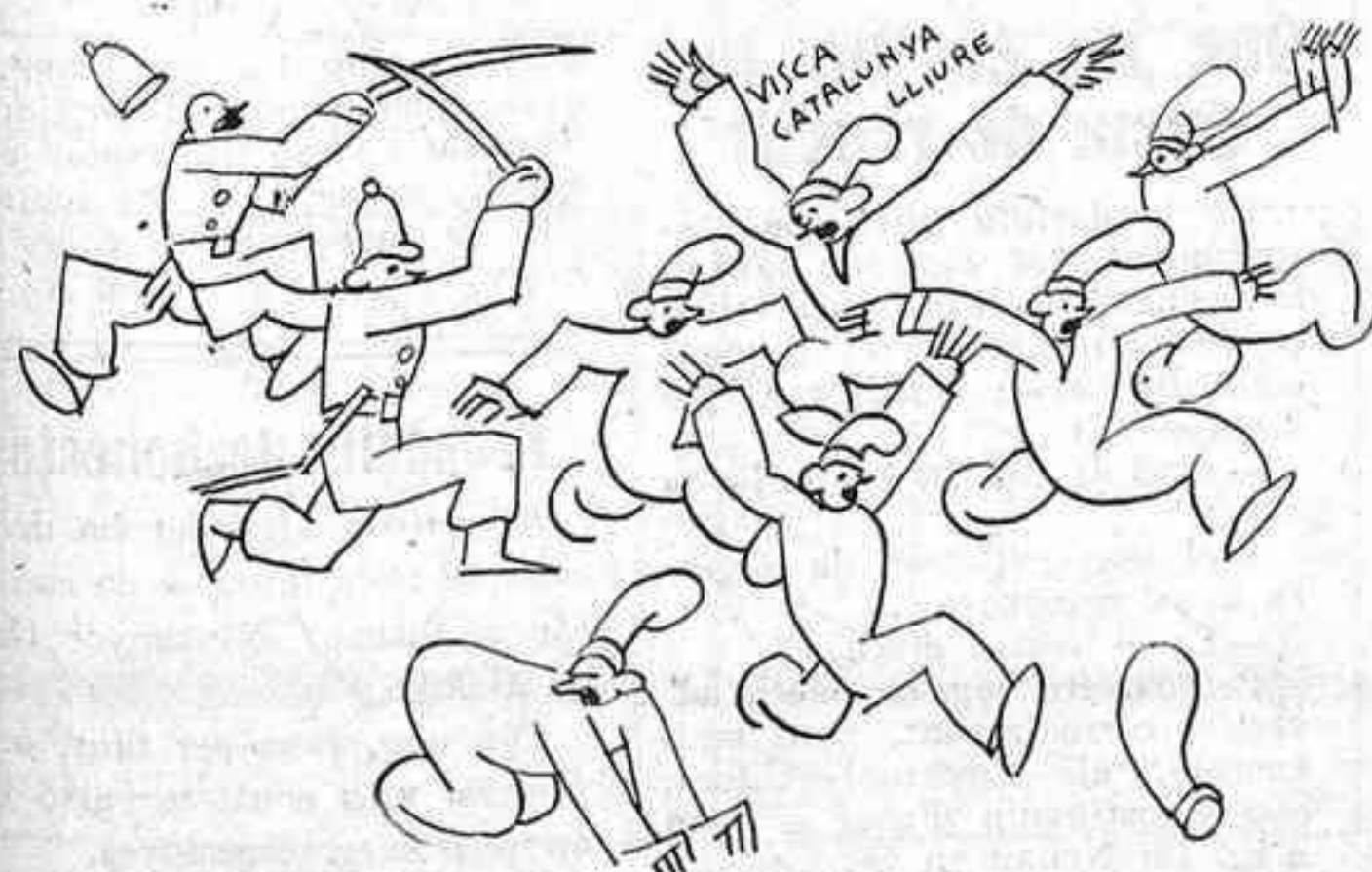
Al Poliorama fan una temporada de varietés de la qual és manager el senyor Genaro Solsona, el qual, en una gasetilla de comptaduria, ha dit que Adeline Duran és el alma que baila.

Genaro, si continués així, acabaria governador, com el teu germà.

DEMÀ COMENÇA L'ALEGRIA AL ROMEA amb l'ESTRENA d'ANGELICA ESCLOT Estrella de Moda

Tres actes i tres hores de rialles de Francesc Preses

Després diran que les...

1919, a la Rambla

Els nens de les escoles no han estat portats, encara, a l'Espanyol, a veure «La reina ha reliscat».

«Què fa aquesta Comissió de Cultura? Que no diguin, ara, que també en té la culpa l'Aiguader, d'això».

Dissabte, al Teatre Escola, es celebrarà una funció benèfica. I diu «El Diluvio»:

Asimismo varios conocidos actores de la escena catalana y el traductor del sainete «L'adroguer del carrer Nou», señor A. Pejoan (Figarillo), compañero nuestro de Redacción, han prometido la asistencia.

No es pot negar que es tracta de tot un esdeveniment.

Gran Teatre Espanyol

Companyia de vodevil i espectacle modern de Josep Santpere. Primers actors i directors: Josep Santpere i Alexandre Nolla

Tots els dies: El triomf del vodevil sonor d'Alfons Roure, música del mestre Torrents

La reina ha reliscat

Delirants ovacions al «Kotis ministerial», «La reina ha reliscat» i «El Cok-Tail de l'amor»

TEATRO NUEVO

GRAN COMPANYIA LIRICA SAUS DE CABALLÉ
Primer actor i director PEDRO SEGURA

Tots els dies el gran èxit de la sèrie d'Antoni Quintero i Pascual Guillén, música del mestre Calleja

Carita de Emperadora

Ballerina: Juanita Ortega
Mestre de guitarra: Pepito Hurtado
El colós del conte flamenco GUERRITA

Clar i català

En la «Secció científica» del Butlletí del Col·legi de Metges de Tarragona, hi descobrim un article signat R. Boquet, que porta el simpàtic títol de «Per què, en les nits de gel moren els cardíacs?» En aquest article, d'una nebulositat sorprenent, hi trobem paràgrafs com aquest:

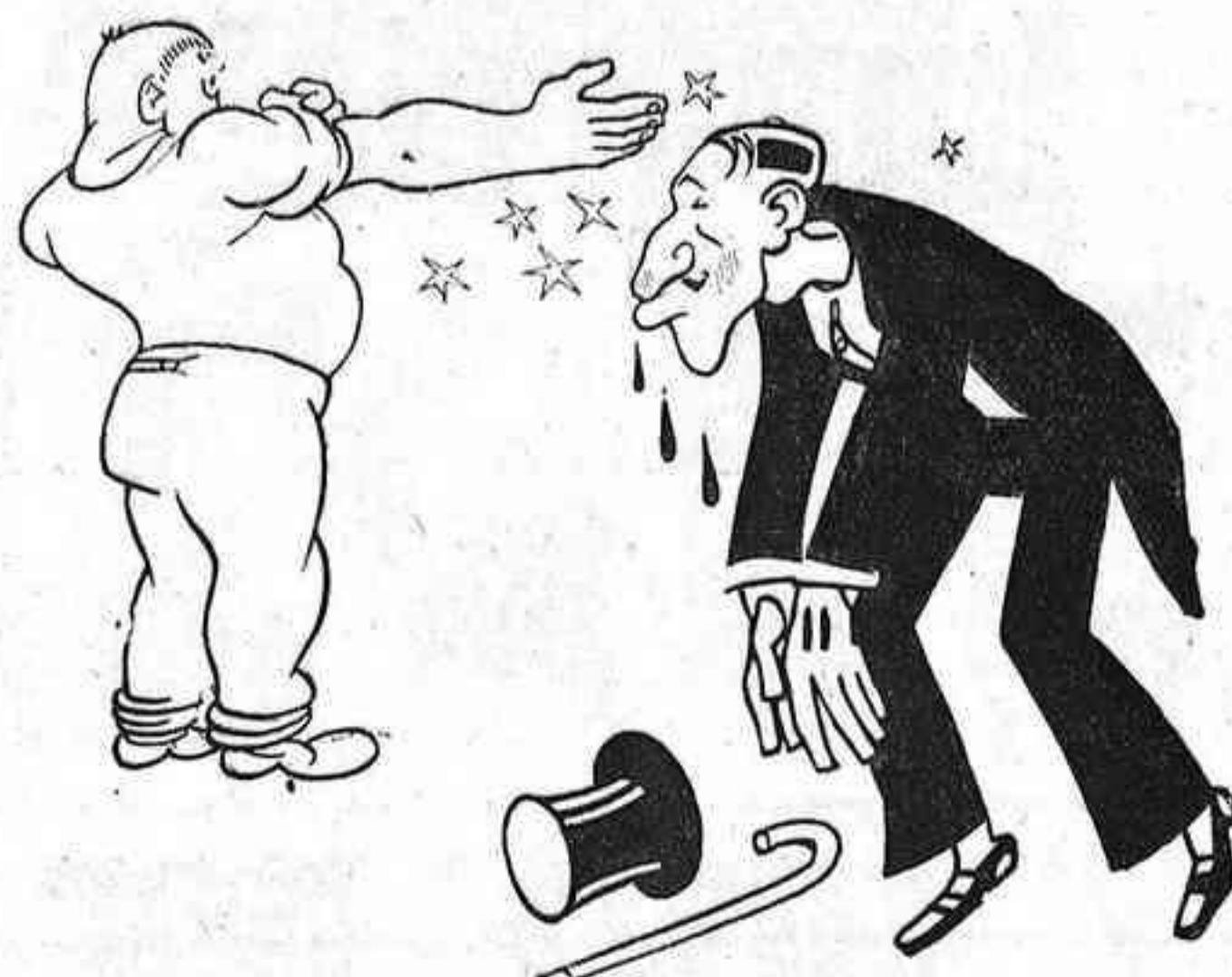
Es doncs la electrització per influència o a distància qui fa trencar l'enllaç de la seva influència damunt la contractilitat cardíaca i allavors queda paral·litzat com quedava trencat l'enllaç d'atracció magnètica que suspen la pluja amb la sacudida o ruptura pel tro que trencava l'equilibri magnètic entre les vesícules dels núvols atmosfèrics.

Tenim els nostres dubtes que, a hores d'ara, els lectors del Butlletí sàpiguen per què, en les nits de gel, moren els cardíacs.

Frivolitats

El ministre d'Instrucció Pública ha inaugurat uns nous estudis... cinematogràfics.

EL BE NEGRE ha tramès sis eloqüentíssimes botifarres (i no precisament de La Garriga) al nostre car amic l'alcalde de Móstoles.

DIVENDRES, DIA 13, A MARSELLA

—Com es veu que no és un aristòcrata! No sap que només rebo els dimarts.

«Instruir deleitando»

Què és la sobirania

La insistència amb què arreu d'Espanya es parla de sobirania i la persistència del silenci de Catalunya sobre aquesta qüestió, han fet que a tota la Península es despertés una curiositat extraordinària per saber de què es tractava, i no passa dia que no rebem de quaranta a cinquanta cartes demanant-nos la nostra opinió i, sobretot, preguntant-nos què és això de la sobirania, ja que tant com se'n parla ningú encara no ha dit de què es tractava. Entre aquestes cartes podríem citar-ne d'amabilíssimes dels senyors Ortega i Gasset, Sánchez Roman, Miguel Maura, Royo Villanova, Miguel de Unamuno, Alba i molts altres, cartes que la nostra modestia ens impideix de reproduir, i en les quals ens demanen que, com a associats a la campanya d'El Imparcial, els expliquem què és això de la sobirania, per a poder fer ús de la definició en els debats parlamentaris.

Què és la sobirania?, ens pregunten amb una rara unanimitat i el més pur dels castellans.

La sobirania, els contestarem, és un producte secundari de la destil·lació en sec de les nacionalitats oprimides de Rovira i Virgili. Per obtenir-ne es posen al morter uns quants d'aquestes nacionalitats ben triades, es trituren, s'hi afegeix a raig regat,

com si es tractés d'una maionesa, unitat pàtria i, remenant sempre cap a la dreta s'hi van tirant interessos creats, escalafons, metecs, impostos, pressupostos i classes passives. Un cop obtinguda una massa uniforme i prou encefàlica, es filtra, s'hi afegeixen uns *sin trabajo* i uns morosos, es torna a filtrar, es decanta, es posa a l'alambí i, a foc viu patriòtic es destilla. En un flascó a l'altre extrem del serpentí es recull la sobirania, mentre que en el dipòsit gran queden intactes els interessos creats, els escalafons, els impostos, els metecs, els pressupostos, les classes passives, els *sin trabajo* i els morosos, que poden tornar a servir indefinidament. Queda ben clar, doncs, què és la sobirania, i preguem als nostres lectors i als altres que no ens vinguin amb més preguntes d'aquesta mena.

LA CASA BASCA

Calamars en la seva tinta, Anyell rostit, Mongetes amb orella i xoriço, Tripes a la Biscaïna, Pebrois farcits

CUINA BASCA

Passatge Madoz, 3 - Telèf. 12049

DECLARACIONS DEL SR. CASANOVES

—Les meves relacions amb el Sr. Aiguader no poden ésser més cordials, efectives i afectives.

UNES QUARTILLES DE SANTIAGO LORENZO

El senyor Santiac Llorenç, d'El Imparcial, ens ha tramès un curiós treball que ens recaria tota la vida no haver donat a conèixer al nostre públic. Es titula: «Espanya, como un solo hombre».

«León hispano, hermosa bestia; no caerá un solo pelo de tu melena; ni una cerda de tus bigotes: aquí estamos nosotros!»

«Perdite Cuba y Filipinas, porque eres así: chulo e indomito y no te andas con chiquitas ni estás por razones, cuando te late el corazón al grito de «viva España indivisible!»

«Y ahora, generoso, antes regalarías Cataluña toda, que permitir que el soez aliento de los catalanes empañara el brillo de

los blasones de que tú blasonas y alardeas!

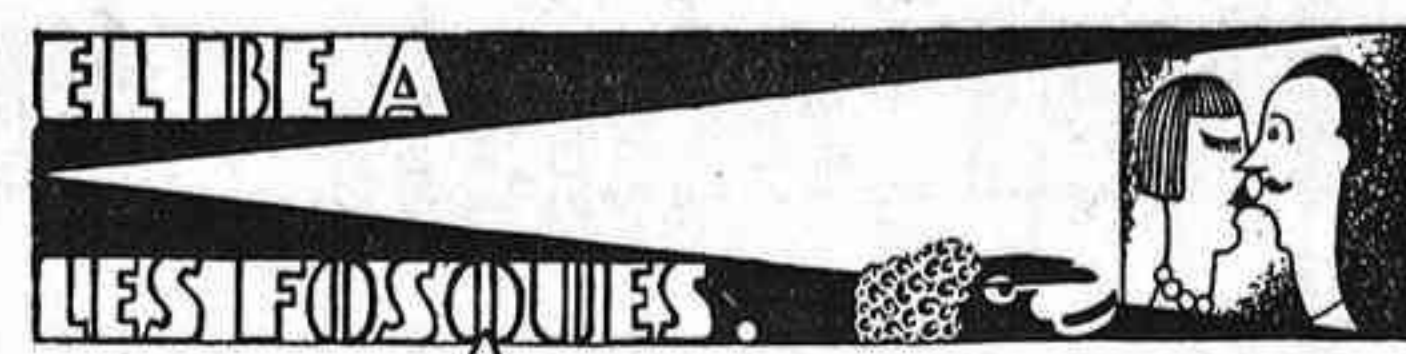
«Hablur catalán es como rebuznar; y tú no te pagas de asno.»

«Desmembrar a la patria? Faltan miembros para desmembrarla.»

«¡Muera Cataluña catalana!»

Delicada atenció

El Imparcial ha fet una edició, tirada en paper d'amiat, dedicada al cos de bombers de Barcelona.

En Pich no té èxit. Primer se li declaren en vaga els obrers de «L'Opinió», després lloga el Coliseum per presentar-hi el seu Màrius i al cap d'una setmana li treuen del programa, i això que era bo.

—Ah, era bo? Doncs no era el d'en Pich!

—Es veritat, que era el d'en Pagnol. I si n'era de bo. Era més bo que una bullabesa. I era un film Paramount.

El públic del Coliseum no està pels bons films. Està provat que viu dels raves. Els carrers de la ciutat, Les aventures de Skippy, Peter Pan i ara Màrius no han pogut aguantar al programa. Sempre que veïeu que un film no hi durà més d'una setmana ja cal que correu a informar-vos d'on el faran i aneu a veure'l. A menys que no es tracti d'un film de Roberto Rey, perquè el públic del Coliseum tampoc no és tan ase. Però amb els films de Roberto Rey no hi ha cap perill, perquè no els fan més que al Coliseum. I són films Paramount.

Com que és amo d'un tir al blanc a Coney Island, el fan protagonista de La flota suicida i el fan sortir al Catalunya perquè enamori una noia que té una parada de caramels. Com que tira tan bé, el nomenen capità d'un caça-submarins a la guerra europea i en caça dos, però el cacen a ell els alemanys. Ara, que tot plegat acaba bé i es casen i són feliços, i el públic també.

Si voleu ésser conspirador, enamoreu-vos d'una noia ben innocent. És l'única manera de poder-se escapar d'anar a presidi com molt bé ens demostra el film polonès, Hacia Siberia, que projecten al Capitol.

Al Kursaal, dimecres passat Palestra va inaugurar les seves

Demà Dimecres ESTRENA AL CAPITOL

No és una pel·lícula truculenta... però crisarà els seus nervis. És un drama pregon, desconcertant i de viu realisme.

Pretensions modestes

Els comunistes de Ceuta han adreçat un manifest a la població, en el qual, segons conta el corresponçal de La Vanguardia, només presenten les següents modestes pretensions:

Protestan contra la ley de defensa de la República, pidiendo la liberación inmediata de todos los obreros revolucionarios presos; la disolución de la guardia civil; el abandono inmediato de Marruecos y el reconocimiento de su independencia; y la destitución del actual Ayuntamiento, sustituyéndolo por otro formado por obreros sin trabajo.

Val a dir que això de reclamar un Ajuntament de sense feina, no és cap novetat. Almenys a Barcelona.

Per encàrrecs de publicitat al EL BE NEGRE, adreçar-se a: Aribau, 139 - Telèfon 76307.

Correspondència

N. DE LA R. — La quantitat extraordinària de cartes rebudes no ens permet de respondre un a un a tots els que ens han felicitat pel nostre darrer número. Serveixin aquestes ratlles d'agraïment a tots plegats.

Padrés. — Teniu tota la raó. Pep de l'era. — Molts records al Dr. Boquet.

Català-nacional. — Sereu servit.

Palusantu. — No és hora d'aquestes coses, ara.

El de l'Orfeó. — S'aprofitarà, però escursat.

Un Be ros. — Hem vigilat, però no ho hem vist. I vós?

Severó. — Tenim tants compromisos!

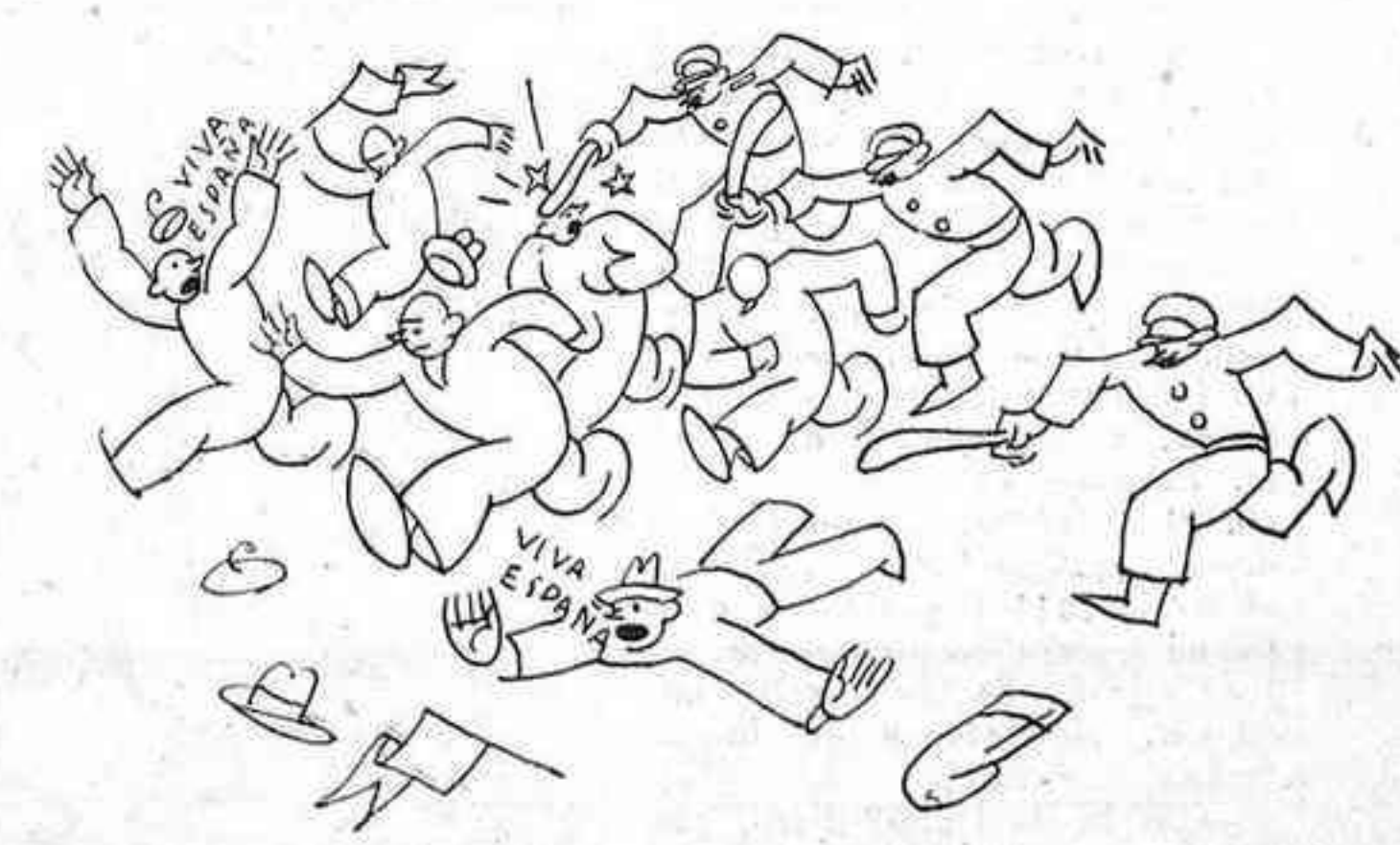
Noi Gran. — Deveu voler dir «Círculo» i no «Centro», oi?

Ladislau. — De cap de les maneres.

X. X. Z. — No hi té res a veure.

En Lerroux només impressiona els seus silencis per a la casa «Regal».

coses no han canviat

1932, a Valladolid

Patriotas!! "El Imparcial" no es pobre; tampoco es honrado. Enviadnos donativos, en especies, o en dinero. Por España, por el Rey (ay!) por la República! Todo contra el Estatuto!!

(De "El Imparcial" i d'EL BE NEGRE)

Les nostres relacions amb "El Imparcial" comencen a anar de mal borràs

L'èxit aconseguit per EL BE NEGRE des que tan sàviament es posà sota el control financer i ideològic de *El Imparcial* per portar la formidable campanya que s'està portant a favor, és a dir, en contra de l'Estatut, ha sorprès a la mateixa empresa.

Es per això que els redactors d'EL BE NEGRE, persones conseqüents i sempre disposades a sacrificar-se pels seus propis interessos, es dirigiren al propietari de *El Imparcial*, senyor Cárdenas per demanar-li augment de consignació i participació en els beneficis, ço és, per presentar-li el que vulgarment hom en diu unes bases de treball.

Fòrem rebuts amabilíssimament i és per això que hem de consignar en aquestes columnes la nostra satisfacció. Però... però no en vàrem treure ni cinc més del que havíem estipulat en el contracte; pel que fa a aquest respecte es mostrà absolutament intransigent. És una qüestió de sobirania, ens digué, i ens ho deia amb aquestes mateixes paraules traduïdes al castellà, és a dir que les paraules que ens digué en castellà nosaltres les havíem traduït abans en català:

—Es una cuestión de soberanía y en este respecto será intransigente. Ni un céntimo más.

—Ni un céntimo menos? —Ah, ve V., sobre esta base de discusión ya es otra cosa; podría hacerles amplias concesiones.

Com sospitarà l'intelligent lector, a nosaltres no ens interessava el segon aspecte i insistírem en el primer.

—Si no ens atén —li diguérem a la fi—, estem disposats a girar la nostra campanya a favor de l'Estatut.

—Pero esto es chantaje! —exclamà—. Ya lo habia dicho ya siempre y, por tanto, ya lo decia El Imparcial.

—Chantage? —diguérem astorats del descobriment.

—Claro! Si lo sabré yo! Si, señores, esto se llama chantaje. En este terreno, ven Vdes., ya es más fácil entenderlos.

I ens oferí una gruixuda corona.

Nosaltres anàvem a posar-nos-la al cap, però ell es va clavar a riure:

—Ja, ja, ja! Si esto se fuma!

Fumar-se, una corona! Aleshores era cert que no era monàrquic!

—No lo digan a nadie; es para despistar.

Veient-lo en tan bones disposicions, insistírem en les nostres demandes: si tiraven tant com es deia, era que es guanyaven diners i, aleshores, bé n'havia d'haver per al Be.

—Efectivamente, tiramos y vamos tirando —ens contestà—. Pero qué caramba, ustedes no saben el dinero que se necesita repartir para que un periódico se lea: lectores, suscriptores, vendedores, anunciantes, todos quieren cobrar. Si no fuese por el desinterés de la causa, sería cuestión de dejarlo. Pero qué demonios, ¿Guerra al Estatuto, Españoles!! es decir, ¿Españoles!! ¿Guerra al Estatuto!! Y hasta que haya buena guerra no hemos de parar; ella ha de ser nuestra salvación. Acuérdense de la de Cuba.

—De la de Cuba? Però, ¿no deien que havia estat un desastre?

—Y ca hombre! El desastre fué el de Cavite que no duró nada y por esto fué un desastre! Todo el mundo lo sabe, Pero Cuba...! La guerra de Cuba fué una mina. Lo que hay, es que hay que saber levantar los ánimos y jugar a la baja en la Bolsa. Y después... después hay la fabricación de armas y municiones... y el aprovisionamiento del ejército... garbanzos averiados riquisimos... y vino a-

grio excelente... y saldos de trigo exquisito... y un corazón así de grande para cantar las glorias de la Patria! Ah, si tuviéramos una pequeña guerra con Cataluña! ¿Cómo venceríamos la crisis, al menos!

—Nada, nada —acabà el senyor Cárdenas donant-nos uns generosos copets a l'esquena—, paciencia y guerra al Estatuto, es decir, como tan bien dice Imparcial: ¡¡Españoles!! ¡¡Guerra al Estatuto!!

L'èxit de les nostres campanyes

La setmana passada, en el Teatre Principal de València, va haver-hi un escàndol de mil dimonis. Tot, perquè la coneguda «vedette» Imperio Argentina va fer al públic aquell gest popular i deshonest del qual parlàvem en el nostre número passat.

Hi ha qui diu que això no és res més que una conseqüència de la campanya contra l'Estatut.

De tot Espanya ens arriben emocionants adhesions. ¿Què esperen per enviar diners?

Per tal que els nostres llegidors es puguin fer càrrec de l'entusiasme que ha despertat la campanya d'EL BE NEGRE i «El Imparcial» contra l'Estatut, reproduïm a continuació uns quants dels milers i milers de telegrams de felicitació que hem rebut:

«Tenderos de Lorca que venden tejidos de fabricantes catalanes, indignados ante inconcebible falta de estrechamiento de lazos de dichos fabricantes que quieren cobrar sus facturas, felicitan con gozo a «El Be Negre» y a su coaccionado «El Imparcial» por su campaña contra el Estatuto.—Procopio Pérez, tendero.»

«Como presidente Agrupación Recreativa de sordo-mudos de Alcornoque de Abajo, grito con

todas mis fuerzas contra ese crimen que se llama Estatuto. Ya saben que me tienen incondicionalmente a su lado.—Torcuato Simplón.»

«Trío musical «El cuarteto» de Roncesvalles del Arzobispo, se adhiere con unanimidad de todos sus componentes a la campaña de ustedes contra Estatuto. Para contratas dirigirse a Pepe Sánchez (a) «el cojo», al-pargateria, Roncesvalles del Arzobispo.—Firmado y rubricado. Pepe Sánchez (a) el cojo.»

«En señal de protesta contra Estatuto ignominioso, ayer cerré las puertas de mi tienda de ultramarinos diez minutos antes de la hora de siempre.—Floreal Manzanilla, juez municipal de Las Navas de Hernán Cortés (provincia de Albacete).»

«En nombre halscalde y gongejales de Rioseco de las Truchas, que no saben de letra, les he escrito este telefonema para facilitarles por su enérgica y viril campaña contra esto que llaman el Restituto catalán.—Pepe Zumbón, recadero (a) el Pepe.»

«Bien, bien, bienes negros. La Patria Hispana os alienta.—Juanito de los Monteros, administrador de «La Patria Hispana», compañía de automóviles de Archidona de la Sierra.»

«Viva Cataluña española! Muera Cataluña no española! Viva el Estatuto español! Muera el Estatuto catalán! Viva la unidad! Muera la desunión! Feliz año nuevo.—Gonzalo Gómez, presidente de la Sdad. recreativa «La Suerte Loca.»

—Si amb aquest maquillatge no em puc fer una mica de clientela, ni mai!

NOSALTRES, QUE A L'ALIMON AMB «EL IMPARCIAL» HEM DECLARAT ALLO QUE SE'N DIU LA GUERRA A L'ESTATUT, TAL COM SOM US DIEM: CIUTADANS DE LA CATALUNYA CASTELLANA:

El nostre fraternal col·lega «El Imparcial» ens ordena de reproduir, traduït, és clar, el seu manifest publicat dimarts passat, dia 10. Ho fem amb gust.

En nom de la pàtria que junts «El Imparcial» i EL BE NEGRE hem format; en nom del dret natural que, com el seu nom ja indica, naturalment tendeix a unir les societats anònimes, collectives, comanditàries i recreatives en grans monopolis nacionals, en nom de la glòria adquirida pels nostres descobridors de mons i pels nostres perdedors de colònies; en nom de les nostres dones i de les de vostès, com tan bé deia el salvador d'Espanya Primo de Rivera, que, en qualsevol recó nascudes—ves, quina curiositat—creen sempre una llar espanyola, EL BE NEGRE i «El Imparcial» us demanen que ens abracem com germans que s'abracen units per la Pau i Caritat i per la llibertat i per la justícia, i amb l'ànima neta d'odis, rentada amb sabó La Cibeles.

Amb el títol d'homes honrats, guanyat en oposicions al pati de Monipodio, anem a rompre les manilles i les cadenes amb què pretenen lligar-nos a règims parcials de territoris perquè no ens regeixi més que un poder consistent amb l'ull ben viu.

Que es tingui el dret de protestar — ¡cómo no! — i derrocar governs quan ens sembli; que l'atropellat pugui sempre cridar tant com vulgui; que l'espanyol, i això és el més important, vagi de poble en poble amb el sarro al coll rebut sempre com a hermanu.

El govern únic, que és el nostre, únic per tota Espanya, format pel desig del poble, que som nosaltres, i nosaltres som «El Imparcial» i EL BE NEGRE; amb lleis fetes per nosaltres adequades als nostres costums, tradicions — conegudes de tothom i prou acreditades — i necessitats, que són de les més apremiants; amb respecte per la nostra persona i per la nostra propietat; amb amor per educar l'infant des que neix, perquè «la letra con sangre entra»; per protegir l'home que treballa per nosaltres; per cuidar el debil ancía que ens demana caritat «por amor de Dios»; per respectar les tombes dels padres que moren segurament a la guerra del Marroc o a la que armarem contra Catalunya.

Famílies que desitgeu ensenyar als vostres fills, encara que això no estigui gaire bé, una llengua parlada per molts milions d'homes, amb avantatge pel seu esdevenidor, tant dels homes com dels fills; pagesos que feu el pagès; industrials que el feu encara més; rics i pobres que ploreu una cosa o altra, sigueu voluntaris de la llibertat, què carai! Fugiu de l'esclavitud que s'aguditza creant governs escalonats, partint del central, perquè no més n'hàgiu de suportar un i encara, dintre de la independència municipalista.

En la sotragada d'aquests dies, per l'amor a Espanya, situant-se totes les regions amb iguals drets i deures del llurs membres dintre de la mare pàtria (amb perdó sigui dit), per tal que tothom pugui mangar a casa del veí i amb honradesa i laboriositat (no en fàciu cas), treballam, que ja era hora, perquè en l'estellar de nacions sigui la nostra, que naturalment és la nostra, rica, forta i fulgent. I que les altres es fumin.

Visca Catalunya castellana! Visca Alfonso XIII! Visca el «comunismo libertario»!

Que no els ho finguem de repetir

En la darrera sessió de l'Ajuntament, el senyor Aragai, amb una lleugeresa inexplicable, es va permetre fer el següent comentari al to balader de les discussions:

—Això és EL BE NEGRE! —va dir.

I el senyor Ferran de Segarra li va respondre:

—Es el vostre diari.

Per darrera vegada volem advertir, correctament, però amb energia, als nostres regidors, que s'abstinguin d'usar el nom d'EL BE NEGRE en va.

Que facin broma amb l'Ajuntament, que això ja és comprèn,

però no amb EL BE NEGRE, el qual, encara que el considerin adversari, l'han de tractar amb aquell respecte i consideració que es mereixen les coses serioses.

Propòsits deshonestos

El senyor Aiguader ha declarat que té la intenció de contestar el discurs del senyor Ortega Gasset.

Diu que, tant per tant, sempre val més contestar això que no pas a en Casanoves.

L'Artemio hi ha estat d'acord.